

מלחמת יום הכיפורים (1973)

הדף הזה מסכם את כל הנושא במילים פשוטות. קוראים לאט, חלק אחר חלק. אחרי כל חלק עוצרים ומספרים לעצמכם מה למדנו.

מלחמת יום הכיפורים

1 מלחמת יום הכיפורים — המחיר הכבד של המלחמה מספר גדול של נפגעים בשעות הראשונות של המלחמה, אבדות כבדות בסופה (הרוגים, פצועים, שבויים), אובדן ציוד רב ופגיעה בכושרו של הצבא, נזק עצום לכלכלה. הרושם העז שהותירה ההפתעה של ישראל עם פרוץ המלחמה, וההצלחות של מצרים וסוריה בתחילתה, בצד הבלבול והמבוכה ששררו בדרג המדיני והפוליטי. תחושת המחדל והתערערות האמון במנהיגות הפוליטית והצבאית, שגרמה לטלטלה עזה בהלכי הרוח שהיו בחברה הישראלית לפני המלחמה 2 המחיר הכבד מספר גדול של נפגעים בשעות הראשונות של המלחמה, אבדות כבדות בסופה (הרוגים, פצועים, שבויים). אובדן ציוד צבאי רב ופגיעה בכושר של הצבא

2 מלחמת יום הכיפורים - המשך — שינויים במפה הפוליטית התפטרות שר הביטחון (משה דיין), ומאוחר יותר התפטרות של ממשלת גולדה מאיר. הביקורת הציבורית המתמשכת על הממשלה סללה את הדרך למהפך הפוליטי של 1977, שבעקבותיו עלתה לשלטון מפלגת הליכוד בראשות מנחם בגין. הקמה של "גוש אמונים" ושל "שלום עכשיו" ופעילותן

מלחמת ששת הימים (1967) / מלחמת יום הכיפורים (1973)

3 מלחמת ששת הימים (1967) / מלחמת יום הכיפורים (1973) — פעולות של נאצר שהפרו את הסכמי 1957 ריכוז כוחות מצריים בסיני, סגירת מצרי טיראן ופינוי כוח האו"ם מסיני. מלחמת התעמולה שניהל נאצר נגד ישראל והאיומים שלו להשמיד אותה הגבירו את המתיחות בין ישראל ובין מצרים 2 מעורבות המעצמות ברית המועצות מסרה לסוריה ולמצרים מידע שקרי ולפיו ישראל מרכזת כוחות מול סוריה. ברית חוסיין-נאצר. סוריה ומצרים העריכו שישראל חלשה, וזאת בגלל חילופי השלטון בישראל, הדימוי של לוי אשכול בעיני הציבור בארץ והמיתון הכלכלי הקשה במשק הישראלי, על כן החליטו שזו שעת כושר לחידוש המלחמה נגד

4 מלחמת ששת הימים (1967) / מלחמת יום הכיפורים (1973) - המשך — גיוס כוח המילואים בישראל ושבועות של "המתנה", לחץ של הצבא ושל דעת הקהל על הממשלה בישראל ובמצרים לצאת למלחמה. כישלון הניסיונות הדיפלומטיים להביא לסיום המשבר. רצון של ישראל להנחית מכת מנע בעקבות מידע מודיעיני על כוונת תקיפה מצד מצרים 2 לצבאות ערב אבדות רבות הרוגים רבים (כ-20,000), אובדן ציוד רב. שטחה של ישראל גדל פי שלושה. צה"ל כבש את רמת הגולן מידי סוריה, את רצועת עזה ואת חצי האי סיני מידי מצרים ואת מזרח ירושלים, רמאללה, שכם, ג'נין, חברון ובית לחם מידי ירדן. כמיליון פלסטינים נוספו לתחומי שליטתה של מדינת ישראל.

5 מלחמת ששת הימים (1967) / מלחמת יום הכיפורים (1973) - המשך — התרחבות גבולות מדינת ישראל ביבשה. איחוד ירושלים המזרחית עם חלקה המערבי 2 אובדן שטחים סוריה איבדה את רמת הגולן, מצרים את רצועת

עזה וחצי האי סיני, ירדן את מזרח ירושלים ואת הגדה המערבית. פגיעה ביוקרה של מנהיגי המדינות; ירידה ביוקרתו של נאצר כמנהיג העולם הערבי. תמורות במפלגת הבעת' בסוריה ועליית אסד לשלטון.

6 מלחמת ששת הימים (1967) / מלחמת יום הכיפורים (1973) - המשך — דעיכת החלום על הקמת אימפריה ערבית אחת. מצרים ניתקה את היחסים הרשמיים עם ארצות הברית בטענה שהיא סייעה לישראל. הגברת התמיכה באש"ף ודרישה להקמת מדינה פלסטינית

מלחמת יום הכיפורים (1973)

7 מלחמת יום הכיפורים (1973) — הנחה שמצרים וסוריה אינן בשלות לתקוף את מדינת ישראל מצרים לא תצא למלחמה לפני שתהיה לה יכולת לפגוע בעומק ישראל (יכולת תקיפה אווירית), וסוריה לא תצא למלחמה בלי מצרים. ההנחה ש"קו בר-לב" יעמוד בפני מתקפה של מצרים. הנחה שהיוזמות של סאדאת למשא ומתן אינן רציניות ואינן כנות 2 מאת הנשיא והמפקד העליון של הכוחות המזוינים [החמושים]. אל: המרשל אחמד אסמאעיל עלי, שר המלחמה והמפקד הראשי של הכוחות המזוינים. בעקבות ההנחיה המדינית שנתתי לך ביום האחד באוקטובר 1973, ועל יסוד הנסיבות של המצב המדיני והאסטרטגי הנוכחי, החלטתי להורות לכוחות המזוינים לבצע את המשימות האסטרטגיות הבאות:

8 מלחמת יום הכיפורים (1973) - המשך — אסד אמר "בשנים האחרונות פגע בישראל חטא היוהרה, ומנהיגיה מילאו ראשיהם בגאווותנות". דברים אלה משקפים הלך רוח של זחירות, שאננות וביטחון עצמי מופרז שרווח בקרב קובעי המדיניות בישראל בעקבות הישגי מלחמת ששת הימים, ובגללו הם הניחו הנחות מוטעות והתעלמו מהמידע המודיעיני שעל פיו מצרים וסוריה מתכננות לצאת למלחמה 2 התערערו תחושת הביטחון והאמונה בתפיסת הביטחון המסורתית התערערו האמון באנשי ציבור, בצבא ובדרג הפוליטי, פיתוח ביקורת ציבורית. הוקמה ועדת חקירה ממלכתית (ועדת אגרנט) לבירור המחדלים שהביאו לפרוץ המלחמה. מסקנותיה התמקדו בדרג הצבאי וברמטכ"ל. כמה קצינים בכירים נאלצו להתפטר.

9 מלחמת יום הכיפורים (1973) - המשך — כישלון מערך ההתרעה ישראל בנתה מערך מודיעין, אך הסימנים המוקדמים לא הובנו ראוי. ההנחה ש"קו בר-לב" יעמוד בפני התקפת מצרים. הנחה זו הובילה לשאננות ולהתעלמות מידעיות שהזהירו מפני התקפה מתקרבת. המצרים הסוו את הכנותיהם למלחמה ונקטו אמצעי הטעיה כדי להסתיר את כוונותיהם 2 העמקת הקיטוב החברתי הוויכוח בשאלת עתיד השטחים ניטש במלוא חריפותו לאחר המלחמה. הוקמו תנועות חברתיות בעלות השפעה רבה – "גוש אמונים" ו"שלום עכשיו", שחוללו שינויים חברתיים ותרבותיים בעומק החברה הישראלית

10 מלחמת יום הכיפורים (1973) - המשך — פיתוח ביקורת ציבורית נרחבת התפתחה מחאה של המון אזרחים, ותנועות מחאה הפגינו וקראו להתפטרות הממשלה. בעקבות המחאות התפטרה ראש הממשלה גולדה מאיר. הזעזועים במערכת הפוליטית הכשירו את הדרך למהפך פוליטי בשנת 1977. הסתיימה ההגמוניה הפוליטית ארוכת השנים של מפלגת העבודה ועלתה לשלטון מפלגת הליכוד ובראשה מנחם בגין 2 משבר כלכלי ממושך שפרץ מיד לאחר המלחמה נזקי העלות הגבוהה של המלחמה, נזקי החרם הערבי ועליית מחירי הנפט, אינפלציה דוהרת, הגדלת החובות של המדינה, קיפאון במשק הישראלי וגידול בפערים החברתיים-כלכליים

מה שואלים בבגרות על הנושא הזה?

- ביסוס הטענה בציטוט או התייחסות ישירה לקטע

- השוואה: דמיון והבדל בין מושגים או גישות
- נימוק עמדה באמצעות מושגים מקצועיים
- מלחמת יום הכיפורים
- מלחמת ששת הימים (1967) / מלחמת יום הכיפורים (1973)
- מלחמת יום הכיפורים (1973)

טעויות נפוצות — תזכורת אחרונה:

- מציינים את המושג בלי להציג אותו - ציון בלבד לא מספיק.
- שוכחים לקשר את ההסבר לקטע עצמו - חובה ציטוט או התייחסות ישירה לקטע.
- כותבים תשובה כללית בלי המושגים המקצועיים מהמחווין.

מבוסס על חומרי עמוד הנושא באתר ועל מוקדי הלימוד של משרד החינוך (תכנית אשנב). חומר לתרגול ולחזרה עצמית.